

IV. wzór opisu modułu kształcenia/przedmiotu (sylabus).

Opis modułu kształcenia / przedmiotu (sylabus)

UWAGI ²⁴⁾ :			
Rok akademicki:	Grupa przedmiotów:	Numer katalogowy:	
Nazwa przedmiotu ¹⁾ :	Zachowania rozrodcze zwierząt	ECTS ²⁾	2,0
Tłumaczenie nazwy na jęz. angielski ³⁾ :	Animal reproductive behaviour		
Kierunek studiów ⁴⁾ :	Biologia		
Koordynator przedmiotu ⁵⁾ :	Marek W. Kozłowski, prof. SGGW		
Prowadzący zajęcia ⁶⁾ :	Marek W. Kozłowski, prof. SGGW		
Jednostka realizująca ⁷⁾ :	Katedra Entomologii Stosowanej, Wydz. Ogrodnictwa, Architektury Krajobrazu i Biotechnologii		
Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany ⁸⁾ :	Wydział Rolnictwa i Biologii		
Status przedmiotu ⁹⁾ :	a) przedmiot obowiązkowy	b) stopień II rok I	c) stacjonarne
Cykl dydaktyczny ¹⁰⁾ :		Jęz. wykładowy ¹¹⁾ : polski, możliwy angielski	
Założenia i cele przedmiotu ¹²⁾ :	Wprowadzenie w kluczowy aspekt funkcjonowania każdego gatunku zwierzęcia – reguły rządzących zachowaniami rozrodczymi.		
Formy dydaktyczne, liczba godzin ¹³⁾ :	a) Wykłady ; liczba godzin 20 b) Seminaria: liczba godzin 8 c) Konsultacje i zaliczenie przedmiotu liczba godzin 2		
Metody dydaktyczne ¹⁴⁾ :	wykłady oparte o prezentacje multimedialne, w tym filmy, aktywny kontakt z Internetem prezentacja seminaryjne wykonywane przez studentów, dotyczące najnowszych odkryć w dziedzinie objętej przedmiotem		
Pełny opis przedmiotu ¹⁵⁾ :	Treść wykładów: (1) definicja zachowania jako kategorii biologicznej, (2) podejścia badań behawioralnych: neurobiologia, behawioryzm, etologia, ekologia ewolucyjna, (3) metody opisowe i analityczne, ewolucyjna i przystosowawcza strona zachowania, aspekty proksymalne i ultimatywne (4) ewolucyjne strategie i taktyki w zachowaniach rozrodczych: zjawisko konkurencji i wyboru (5) podstawowe sposoby rozrodu zwierząt (6) warianty doboru płciowego i naturalnego u zwierząt (7) wkład rodzicielski i opieka nad potomstwem, (8) przegląd taktyk rozrodczych u wybranych grup organizmów: ze szczególnym uwzględnieniem owadów, ryb, ssaków, naczelnych i człowiekowatych (9) elementy psychologii ewolucyjnej.		
Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające) ¹⁶⁾ :	zoologia, ekologia ogólna, ewolucjonizm, genetyka		
Założenia wstępne ¹⁷⁾ :	orientacja w podstawach współczesnej biologii: ewolucjonizmie, genetyce i ekologii		
Efekty kształcenia ¹⁸⁾ :	01 - orientuje się w etologii i ekologii behawioralnej 02 - nabywa umiejętności korzystania z fachowych źródeł drukowanych, internetowych i konsultacji 03 - ma orientację w zakresie filogenezy i ewolucji zachowań	04 – zna reguły rządzące strategiami i taktykami rozrodczymi 05 – umie posługiwać się fachowym słownictwem 06 – zna podstawy biologiczne funkcjonowania ważnych zjawisk socjologicznych i kulturowych	
Sposób weryfikacji efektów kształcenia ¹⁹⁾ :	Pisemny test zaliczeniowy, ocena samodzielnych prezentacji, aktywność na zajęciach		
Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia ²⁰⁾ :	dokumentowane: (1) prezentacje ppt., (2) testy zaliczeniowe, (3) listy obecności z odnotowaniem inicjatywy studenta		
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową ²¹⁾ :	test zaliczeniowy – 60%, prezentacja ppt – 20%, inicjatywa studenta - 20%		
Miejsce realizacji zajęć ²²⁾ :	Katedra Entomologii Stosowanej SGGW		
Literatura podstawowa i uzupełniająca ²³⁾ :	1. Marek W. Kozłowski (bież.) "Wykłady z zachowań rozrodczych zwierząt" – dokument PDF zawierający treść prezentacji 2. John Alcock (2013) Animal Behavior: An Evolutionary Approach Sinauer Associates 3. Richard Dawkins (2006) Samolubny gen. Wyd. 3. Prószyński i S-ka		

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot²⁵⁾ :

<p>Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia¹⁸⁾ - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS2:</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right;">przygotowanie prezentacji ppt</td> <td style="text-align: right;">10 h</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">inicjatywa</td> <td style="text-align: right;">3 h</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">przygotowanie do testu zaliczeniowego</td> <td style="text-align: right;">10 h</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">konsultacje</td> <td style="text-align: right;">2 h</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">test zaliczeniowy</td> <td style="text-align: right;">2 h</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">razem</td> <td style="text-align: right;">30 h</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">1,0 ECTS</td> </tr> </table>	przygotowanie prezentacji ppt	10 h	inicjatywa	3 h	przygotowanie do testu zaliczeniowego	10 h	konsultacje	2 h	test zaliczeniowy	2 h	razem	30 h	1,0 ECTS	
przygotowanie prezentacji ppt	10 h														
inicjatywa	3 h														
przygotowanie do testu zaliczeniowego	10 h														
konsultacje	2 h														
test zaliczeniowy	2 h														
razem	30 h														
1,0 ECTS															
<p>Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="text-align: right;">wykłady</td> <td style="text-align: right;">30 h</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">test zaliczeniowy</td> <td style="text-align: right;">1 h</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right;">razem :</td> <td style="text-align: right;">30</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">1,0 ECTS</td> </tr> </table>	wykłady	30 h	test zaliczeniowy	1 h	razem :	30	1,0 ECTS							
wykłady	30 h														
test zaliczeniowy	1 h														
razem :	30														
1,0 ECTS															

Tabela zgodności kierunkowych efektów kształcenia efektami przedmiotu²⁶⁾

Nr /symbol efektu	Wymienione w wierszu efekty kształcenia:	Odniesienie do efektów dla programu kształcenia na kierunku
01	orientuje się w etologii i ekologii behawioralnej	K_W04 +++ K_W05+ K_W13 ++
02	nabywa umiejętności korzystania z fachowych źródeł drukowanych, internetowych i konsultacji	K_U06 + K_U14 ++ K_U11++ K_U17++
03	ma orientację w zakresie filogenezy i ewolucji zachowań	K_W13 ++
04	zna reguły rządzące strategiami i taktykami rozrodczymi	K_W04 +++ K_W05+
05	umie posługiwać się fachowym słownictwem	K_W13 + K_U17++
06	zna podstawy biologiczne funkcjonowania ważnych zjawisk socjologicznych i kulturowych	A1_W11 A1_W12+

Instrukcja wypełniania pól opisu modułu kształcenia/przedmiotu

Opis przedmiotu kształcenia jest dokumentem ogólnodostępnym. Wypełnienie opisu przedmiotu stanowi zobowiązanie, że treści przedmiotu, jego zaliczenie (wpływ poszczególnych elementów na ocenę ostateczną), dokumentowanie osiągniętych efektów kształcenia i inne zawarte w nim elementy będą prowadzone zgodnie z opisem.

1. „Nazwa przedmiotu” - dokładna, jednoznaczna nazwa modułu/przedmiotu. Wpisana do formularza nazwa zostanie umieszczona w systemie HMS i będzie powielana w dokumentach dot. przebiegu studiów (protokoły zaliczeń, karty przebiegu studiów, wykazy zajęć, itp.) oraz wydrukowana w suplementie do dyplomu.
2. „Punkty ECTS” - liczba całkowita, należy wpisać liczbę punktów ECTS przyporządkowaną przedmiotowi wynikającą z sumarycznej liczby godzin pracy studenta potrzebnych do osiągnięcia efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu (sumy godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego oraz godzin pracy własnej studenta) Objaśnienia dot. punktów ECTS znajdują się w punkcie dotyczącym wskaźników ilościowych charakteryzujących przedmiot²⁵).
3. „Tłumaczenie nazwy na język angielski” - informacja ta, podobnie jak „Nazwa przedmiotu”¹⁾, będzie powielana w dokumentach pochodnych oraz wydrukowana w suplementie do dyplomu w tłumaczeniu na jęz. angielski.
4. „Kierunek studiów” - kierunek studiów w ramach którego realizowany jest moduł/przedmiot.
5. „Koordynator przedmiotu” - należy wpisać osobę odpowiedzialną za moduł/przedmiot - imię, nazwisko wraz ze stopniem i tytułem naukowym. Koordynator modułu/przedmiotu **prowadzi zajęcia** ze studentami z opisywanego modułu/przedmiotu. Osoba ta będzie wpisana do Systemu Elektronicznej Obsługi Studentów jako odpowiedzialna za przedmiot, wprowadzenie oceny i będzie podlegała studenckiej ocenie.
6. „Prowadzący zajęcia” - na etapie projektowania programu kształcenia dopuszczalny jest zapis - „pracownicy katedry/zakładu”. Kierownik jednostki realizującej⁷⁾ przedmiot zobowiązany jest do określenia składu zespołu realizującego przedmiot w każdym roku akademickim. Wszystkie osoby prowadzące zajęcia ze studentami będą podlegały studenckiej ocenie.
7. „Jednostka realizująca” - należy podać pełną nazwę jednostki realizującej przedmiot. Należy podać nazwę Wydziału, Katedry, Zakładu.
8. „Wydział, dla którego przedmiot jest realizowany” - pole wypełniane wyłącznie w przypadku, gdy moduł/przedmiot jest realizowany dla Wydziału innego niż macierzysty.
9. „Status” - należy zamieścić informacje: a) czy przedmiot jest podstawowy, kierunkowy, fakultatywny, itp., b) na którym stopniu i roku studiów jest realizowany, c) dla jakiej formy studiów jest realizowany (studia stacjonarne, niestacjonarne).
10. „Cykl dydaktyczny” - należy wpisać informację w jakim cyklu dydaktycznym przedmiot jest realizowany, np. semestr zimowy (jeżeli przedmiot jest realizowany wyłącznie w semestrze zimowym); semestr letni (jeżeli przedmiot jest realizowany wyłącznie w semestrze letnim).
11. „Język wykładowy” - należy podać w jakim języku przedmiot jest realizowany - w języku polskim, w jęz. angielskim, lub jednocześnie w jęz. polskim i angielskim (np. dla potrzeb programów wymiany).
12. „Założenia i cele przedmiotu” - należy umieścić krótki opis treści modułu/przedmiotu, rozszerzający sformułowania zawarte w „Nazwie przedmiotu”¹⁾. Wskazane jest pokazanie powiązań z innymi przedmiotami lub dziedzinami.
13. „Formy dydaktyczne, liczba godzin” - należy podać informacje, w jakiej formie dydaktycznej przedmiot jest realizowany (wykład, ćwiczenia audytoryjne / ćwiczenia laboratoryjne / ćwiczenia projektowe / ćwiczenia terenowe / ćwiczenia seminaryjne / praktyka zawodowa itp., zgodnie z normatywnymi wewnętrznymi SGGW). Jeżeli przedmiot jest realizowany w kilku formach dydaktycznych, należy wskazać wszystkie. W polu tym należy również podać liczbę godzin zajęć dla danej formy dydaktycznej (odrębnie dla każdej).
14. „Metody dydaktyczne” - należy wpisać informacje o stosowanych przez prowadzących zajęcia metodach dydaktycznych np. dyskusja, projekt, rozwiązywanie problemu, doświadczenie/eksperyment, studium przypadku, gry symulacyjne, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, indywidualne projekty studenckie, konsultacje itp.
15. „Pełny opis przedmiotu” - należy rozszerzyć informacje zawarte w polu „Założenia i cele przedmiotu”¹²⁾. Umieszczamy w miarę możliwości zwięzły opis treści modułu/przedmiotu. Jeżeli przedmiot realizowany jest w kilku formach (np. wykład i ćwiczenia), należy zwięzle opisać każdą z tych form. Sposób opisu przedmiotu (tekst ciągły/punktory i numeracja) w ramach kierunku powinien być jednolity.
16. „Wymagania formalne (przedmioty wprowadzające)” - należy podać ewentualne nazwy przedmiotów, których wcześniejsze **formalne** zaliczenie jest niezbędne do realizacji opisywanego modułu/przedmiotu.
17. „Założenia wstępne” - należy podać zakres wiedzy i umiejętności, jakie powinien posiadać student przed rozpoczęciem modułu/przedmiotu (o ile występują).
18. „Efekty kształcenia” - należy zamieścić efekty kształcenia (opisane za pomocą tzw. „czasowników akcji”) - wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne, które student nabywa poprzez realizację danego modułu/przedmiotu. Jeżeli przedmiot jest realizowany w kilku formach (np. wykład i ćwiczenia), należy w tym polu przedstawić zdefiniowane **efekty kształcenia wspólnie dla wszystkich form**. Efekty kształcenia należy przyporządkować do tabeli zgodności efektów dla programu kształcenia (efektów kierunkowych), znajdującej się pod tabelą opisu modułu/przedmiotu²⁶⁾. Zalecana liczba efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu to 4-8.
19. „Sposób weryfikacji efektów kształcenia” - należy przedstawić, w jaki sposób weryfikowane będzie osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu - **dla każdego z wymienionych w polu nr 18 efektów**; dopuszczalne jest weryfikowanie w dany sposób kilku efektów (*Przykład: efekt 01, 03 - kolokwium na zajęciach ćwiczeniowych / praca pisemna przygotowywana w ramach pracy własnej studenta / ocena eksperymentów wykonywanych w trakcie zajęć / ocena wystąpień i prezentacji w trakcie zajęć / ocena wykonanie zadania projektowego na zdefiniowany temat / ocena wynikająca z obserwacji w trakcie zajęć / przygotowanie zespołowej analizy zdefiniowanego problemu / obserwacja w trakcie dyskusji zdefiniowanego problemu (aktywność)/ egzamin pisemny / test komputerowy / egzamin ustny... itp.*). Zawartość tego pola powinna korespondować z zawartością pól „Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia²⁰⁾” oraz „Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową²¹⁾”.

20. „Forma dokumentacji osiągniętych efektów kształcenia” - należy wpisać sposoby dokumentowania osiąganych przez studenta efektów (np. okresowe prace pisemne, złożone projekty, imienne karty oceny studenta, treść pytań egzaminacyjnych z oceną, itp.), które będą przechowywane i udostępniane w procesie oceny rezultatów realizacji programu, kształcenia, akredytacji itp.
21. „Elementy i ich wagi mające wpływ na ocenę końcową” - **Uwaga!** Student z każdego modułu/przedmiotu realizowanego w dowolnych formach zajęć (jednej lub wielu) uzyskuje **jedną ocenę**. Ocena ta wpisywana jest do elektronicznego systemu obsługi studentów/indeksu przez koordynatora⁵⁾, prowadzącego zajęcia ze studentami i wskazanego w opisie. Student zaliczając dany moduł/przedmiot (**po osiągnięciu wszystkich zakładanych dla modułu/przedmiotu efektów kształcenia¹⁸⁾ w minimalnym akceptowalnym stopniu (ocena dostateczna - 3), co jest wykazane i udokumentowane we właściwej formie²⁰⁾**) otrzymuje pełną liczbę określonych dla modułu/przedmiotu punktów ECTS²⁾. Nie stosuje się ocen binarnych (zaliczone/niezaliczone).
W polu tym należy przyporządkować elementom służącym weryfikacji wszystkich osiąganych efektów kształcenia wagi niezbędne do ustalenia oceny końcowej.

Przykład: do weryfikacji efektów kształcenia służy: 1. ocena eksperymentów w trakcie zajęć, 2. ocena wykonania zadania projektowego, 3. pisemna analiza studium przypadku, 4. egzamin; dla każdego z tych elementów określona jest maksymalna liczba punktów do uzyskania, np. 100 (razem 400); przyporządkowując odpowiednią wagę do każdego z tych elementów odpowiednio 1-25%, 2-20%, 3-15%, 4-40% uzyskuje się liczbę punktów, za które przyznaje się ocenę wg podanych kryteriów - punkty/ocena. Student, który nie złożył analizy studium przypadku / nie uzyskał wcześniej określonej minimalnej akceptowalnej liczby punktów z oceny eksperymentów w trakcie zajęć, mimo uzyskania najwyższych not z pozostałych elementów, nie powinien uzyskać zaliczenia modułu/przedmiotu.

22. „Miejsce realizacji przedmiotu” - należy podać informację, czy moduł/przedmiot jest realizowany w sali dydaktycznej, laboratorium, w terenie, w formie kształcenia na odległość, w sposób „mieszany” (blended learning).
23. „Literatura” - należy podać literaturę wymaganą lub zalecaną do ostatecznego zaliczenia modułu/przedmiotu. Zalecana literatura powinna być czytelnie opisana i osiągalna dla studentów.
24. „Uwagi” - w polu tym można podać wszystkie uwagi o charakterze informacyjno-organizacyjnym dotyczące modułu/przedmiotu (np. opisaną w przykładzie z pkt. 21 punktację i przyporządkowane punktom oceny).
25. Wskaźniki ilościowe - należy wpisać wyliczone wskaźniki dla modułu kształcenia/przedmiotu.

Wskaźniki ilościowe dla modułu/przedmiotu są podstawą dokumentacji wskaźników ilościowych dla całego programu kształcenia. Dla wskaźników ilościowych dopuszczalne jest podawanie liczby ECTS w zaokrągleniu do 0,5 pkt ECTS. Przyporządkowanie ECTS - 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta (sumy godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego oraz godzin pracy własnej studenta) potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Roczny wymiar nakładu pracy studenta wynosi 1500-1800 godzin, co odpowiada 60 punktom ECTS. Semestralnie 750 - 900 godzin, co odpowiada 30 punktom ECTS. Nakład pracy potrzebny do zaliczenia przedmiotu, któremu przypisano 3 ECTS (75-90 godz.), stanowi ok.10% semestralnego obciążenia studenta.

Przykład:

Moduł (przedmiot) prowadzony jest przez cały semestr (15 tygodni), składa się z wykładów (1h/tydzień x 15 tygodni), ćwiczeń laboratoryjnych (2h/tydzień x 15 tygodni), dodatkowych ćwiczeń terenowych (4 h - jednorazowo, na początku semestru). Ponadto jest możliwość korzystania z konsultacji - również praktycznych - 1h/tydzień x 15 tygodni (student korzysta z 1/3 wszystkich dostępnych konsultacji).

Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się poprzez: kolokwia (2/semestr), ocenę realizacji eksperymentów w trakcie ćwiczeń - ocena sprawozdania, ocena z przygotowanej pisemnej pracy po odbyciu ćwiczeń terenowych. Po zakończeniu cyklu odbywa się 2 godzinny egzamin pisemny - problemowy, stanowiący 50% wagi oceny końcowej. W trakcie egzaminu student może korzystać z dowolnych materiałów dydaktycznych.

Całkowity nakład czasu pracy - przyporządkowania ECTS²⁾:

Wykłady	15h
Ćwiczenia laboratoryjne + terenowe	30h + 4h - 34h
Udział w konsultacjach (1/3 wszystkich konsultacji)	5h
Obecność na egzaminie	2h
Dokończenie sprawozdań z zadań prowadzonych w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych	0,5h x15 - 7,5h
Przygotowanie do kolokwium	2 x 2 h - 4h
Przygotowanie pracy pisemnej	18h
Przygotowanie do egzaminu	8h
Razem:	93,5 h
	3 ECTS

W ramach całkowitego nakładu czasu pracy studenta - łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:

Wykłady	15h
Ćwiczenia laboratoryjne + terenowe	30h + 4h - 34h
Udział w konsultacjach (1/3 wszystkich konsultacji)	5h
Egzamin	2h
Razem:	56 h
	1,8 (2) ECTS

W ramach całkowitego nakładu czasu pracy studenta - łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym:

Ćwiczenia laboratoryjne	30h
Dokończenie sprawozdań z zadań prowadzonych w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych	0,5h x15 - 7,5h
Udział w konsultacjach (1/3 wszystkich konsultacji)	5h
Razem:	42,5h
	1,4 (1,5) ECTS

26. Tabela zgodności kierunkowych efektów kształcenia efektami kształcenia określonymi dla modułu/przedmiotu. W tabeli należy, dla każdego z efektów określonych dla modułu/przedmiotu¹⁸⁾, przyporządkować odpowiadające im efekty zdefiniowane dla programu kształcenia, z zastosowaniem stosownych oznaczeń:

W kolumnie „Nr/Symbol efektu”:

01, 02, ... - numer efektu dla modułu/przedmiotu

W kolumnie „Odniesienie do efektów dla programu kształcenia na kierunku”:

K - (przez podkreślnikiem „_” - zdefiniowany efekt dla programu kształcenia;

W - wiedza; U - umiejętności; K - (po podkreślniku „_”) kompetencje społeczne;

01 - cyfra przy oznaczeniu kategorii efektów (W,U,K) - numer efektu dla programu kształcenia (w określonej kategorii wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne), do którego odnosi się dany efekt opisywanego modułu/przedmiotu

Nr /symbol efektu	Wymienione w wierszu efekty kształcenia:	Odniesienie do efektów dla programu kształcenia na kierunku
01	zna podstawowe...	K_W07, K_W10
02	projektuje...	K_W18, K_U09, K_U10,
03	pracuje w zespole	K_U03, K_K02
04		
05		